

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

CONFERENCIA AGRÍCOLA.

Afavorida 's vejà la que donà D. Francisco X. Tobella y Argila en lo local del Institut agrícola català de Sant Isidro en la tarde del divendres 18 del corrent. Lo tema versà sobre las *Impresions rebudas en son viatge à Marsella ab l' objecte de veure 'ls ensaigs practicats en los vegetals ab l' Oli-Roux y ademés altres procediments empleats pera combatre la filoxera*. Després de manifestar los motius que l' havian impulsat á empendre 'l viatge junt ab lo Sr. Vergés de Perelada, comensà donant compte de la visita verificada al camp d' esperiencias de las Bocas del Ródano á càrrech del honorable Dr. Sicard, á qui tributà un bon recort per la deferencia que habia guardat als visitants espanyols. Presentà mostra del most obtingut ab lo rahim del Jacquez é indicà las qualitats dels demás mostos obtinguts dels *ceps americans* cultivats allà, sentant com resultat final, que de la gran munió d' aquellas varietats, no mes n' hi ha dos ó tres, per ara, que pugan ser passables pera las substitució de las nostras en quant á la quantitat del fruyt, però no respecte á la qualitat, puix lo most del Jacquez té bon gust y color de mora, á qual fruyt se sembla sa aroma.

Seguí explicant los efectes del *sulfuro de carbono* en las vinyas del Cap-Pinede, qual camp d' esperiencias está baix la direcció del naturalista Mr. Marion, y ahont los acompanyá son ajudant Mr. Penot, qui 'ls facilità tots los medis pera ferse ben bé càrrech dels resultats obtinguts. Exposà l' anàlisis de las arenas d'Aigues-Mortes fet per Mr. Dony, ab l' objecte de veure si era possible aprofitar los arenals de nostre país pera 'l cultiu de la vinya, que resisteix al insecte en terrenos d' aquella especie, donant compte de las plantacions de mayols que s' hi

havian verificat, quals resultats finals foren la demostració de la necessitat de no adobarlas més que ab substancias minerals, puix que 'ls adobs en los quals hi entran materias vegetals, sembla serveixen de medi pera que la filoxera 's desenrotlli en las arenas finas, que obran mecánicament sobre l' insecte, y dihent que á pesar del temps que fá que hi son plantats los mayols, no han prés gran increment, com era de suposar. Ademés que 'l sulfuro s' hi emplea á dósis culturals y á rahó de 32 grams per metro quadrat; fent constar, que després d' un tractament de 4 anys encara hi ha la filoxera y que 'ls ceps s' aguantan més per la gran cantitat d' adobs que 's hi posan y l' aygua de rego, que per altre cosa.

Continuá parlant dels ensaigs fets ab l' *Oli-Roux*, en las diferentas escursions recorrent las comarcas ahont s' havian practicat y citá las vinyas del inventor, de MM. Ginac, Lietaud, Fenouil, Carvin y Puget en Saint Henry y las de MM. Falque y Laróse en la comarca de Saint Antoine y una munió de probas sobre diferents arbres fruyters, que donaren sempre 'ls mateixos resultats maravellosament satisfactoris, que desde 'l primer moment havian pogut experimentar per tot arreu. Presentá 'l següent quadro de gastos que ocasiona aproximadament sa aplicació en las diversas edats de la vinya y son: per cada 1,000 ceps de 25 á 50 anys, 125 pessetas; de 12 á 15 anys, 83'33; de 6 á 10, 62'50; de 3 á 5, 41'66; de 1 á 2, 25; planter 12'50. Presentá també mostrars de sarments ab la primera aplicació del Oli-Roux, en los quals no s' hi coneixian encara gayre sos efectes; de segona aplicació que s' hi veyan marcats y de tercera que calificá de sorprenents; fent notar la circumstancia favorable d' un sarment tret d' un dels ceps de segon tractament, que plantat en Febrer d' aquest any havia produhit bon fruyt y s' havia desenvolupat d' una manera molt notable, efecte de la exhuberancia de vida que comunica á las plantas son tractament tan sols pel producte que 'ns ocupa. Esplicá la manera d' operarlas, que no consisteix sino en descalsarlas y untar ab un pinzell, desde flor de terra fins á las primeras arrels, anant cada any disminuhint successivament de dalt á baix hasta que queda reduhit tan solsament al punt de sortida de las arrels, però sempre per tot lo voltant de la soca. Quan sigan sarments pera plantar, no

hi ha mes que sucarnos en l'Oli-Roux, tenint cuydado avans, de deixarlos 10 ó 12 dias en remull, segons aconsella l'inventor. Acabá manifestant que 'ls Srs. Vergés de Perelada y Arderius de Figueras s' havian ofert á seguir minuciosament los ensaigs comensats al Ampurdá· pera veure si podian donarse compte de la manera sorprenent com obra l'Oli-Roux en la vegetació y excitant lo zel dels agricultors pera que fessin probas á fí de veure, com mes aviat millor, si 'ls resultats corresponen á las fundadas esperansas concebudas en sa excursió pel departament de las Bocas del Ródano.

NOTA. Lo conferenciant posá á la disposició dels Srs. socis del Institut, los diferents folletos, que tenia damunt la taula, per si algú volia enterarse millor de lo que acabava d'exposar. Entre altres, los següents.

Relació sobre 'l camp d' esperiencias del Comité Central d' estudi y de vigilancia de la filoxera (ceps americans) del departament de las Bocas del Ródano per lo Dr. Adrien Sicard.—Dictámen del mateix senyor sobre una visita feta allá pera veure 'ls efectes del Oli-Roux.—Instruccions y aplicació del sulfuro de carbono y resultats obtinguts per M. Marion, en lo camp d' esperiencias del Cap-Pinede.—Rècopilació de tot lo dit referent al Oli-Roux per la premsa nacional y estrangera y altres publicacions que fora per demés anotar aquí.

CONSERVACIÓ DE CEREALS

Un dels medis de conservar las cullitas de cereals es sa colocació en sitjas, ó sia depòsits de bonas condicions de sequetat y resguardats de la acció del aire. Pera aixó, generalment se fa una cavitat en lo terreno, y se revesteix perfectament tot lo parament ab un material hidrófugo, pera impedir filtracions d' aygua; aquestas parets solen construirse de morter, posant una capa d' arena á terra de la excavació, y en Valencia y Catalunya se solen enllosar, ó bé poden revestirse d' un betum ó asphalt, ó ab un morter hidràulich, verificantse la completa dessecació de la obra avans d' empleada pera amagatsemar lo blat que deu estar ben sech avans de tancar-lo en la sitja. També s' aconsella cremar carbó dins de la sitja, avans d' omplirla de

grà, á fi de crear una atmósfera d' ácid carbónich, ventatjós pera la conservació dels cereals, operació que 's repeteix avans de tancar la obertura de la sitja.

En Russia solen construirlos ab més senzillesa, puix se limitan á practicar una excavació en lo terreno y endurir las parets de terra á forsa de foch, y desseguida de plé de blat los cubreixen ab una capa de terra de gran espessor y fins passen per demunt l' arada pera amagar sa existencia.

La part superior de la sitja deu preservarse de las variacions de temperatura, valentse al efecte, de cossos mals conductors del calor, puix de lo contrari, lo blat més exterior desmereix, y fins podria inutilizarse.

Altra causa d' alteració del grà prové de la composició de la atmósfera de la sitja, que la més ventatjosa es formada únicament d' ácid carbónich y nitrógeno, lo qual se conseguiria si la cabuda estigués herméticament tancada, pero com aquesta condició difícilment pot satisferse, sempre hi penetra aire, qual oxígeno pot determinar la germinació ó grillament de las capas superficiales y ser causa de que s' humiteji l' acopi que continga.

En resúm, pera que las sitjas produhescan tots los bons resultats de que son susceptibles, es precís colocar lo grà perfectament sech, mantenir las parets de la cabuda á una temperatura sensiblement constant, y procurar que 'l tancament sia lo més perfecte possible.

Ultimament M. A. Muntz, ha donat á coneixer á la Academia de Ciencias de París, algunas observacions relatives á las ventatjas que produheixen las sitjas; examinant comparativament dos lots iguals de civada, un que habia sigut guardat durant trenta mesos en una sitja perfectament acondicionada, mentres que l' altre lot habia permanescut durant lo mateix temps apilat en un graner airejat, habentse trovat que aquest últim grà habia perdut 7 per 100 de principis nutritius, especialment amiláceos, que son los que donan valor al grà, atribuhintse aquest resultat á una especie de combustió lenta verificada mediant lo consum del óxigeno del aire.

SECCIÓ DE VARIETATS

GROSSA FESTA

—Mata porch si ets cristià.
¿Que ets moro? no 'n pots matà

I.

Quan los arbres se despullan
del vestit que 'ls hi don' Deu;
quan los sembrats tot just naixen
y han fugit los oronels;
quan las brancas restan secas;
quan lo vell busca arresser
per lliurars' del mal oratje;
quan lo sol ab goig cerquem;
quan las matinadas gelan
y la llar flameja bé;
quan Nadal n' es á la vora,
ja 's pot dir, som á l' hivern.

En una d' eixas vetlladas
qu' en l' ascó no 's sent lo fret,
de llurs pares la conversa
los xicots fa estar desperts:
—Escolta Pau, diu la Rosa,
que n' es dona de govern,
¿sabs lo que volia dirte?
que ja 's deixa sentí 'l fret
y es precis que 's determini
quin tocino matarém.
Lo Pó 'm digué l' altre dia,
que dels dos que diu que té,
tots dos fan per casa nostra;
que l' un, poch menos ó més,
fará unas noranta quatre,
l' altre passará de cent;
y 'l que 's jo, 'l mes gros, pensava,
es quin convindría mes
aquest any pe 'l nostre gasto:
com hem casat la Roser
y pèr ells sols, fora massa
lo matá un porch, si hi convens
n' hi podríam doná un quarto;
l' altre quarto, á cá 'l Cintet
tal volta se 'l quedarian,
y nosaltres lo demés.
¿Si 't sembla bé d' aqueix modo?
—¿No sabs que tot m' está bé?
—Buenu donchs, tota vegada

que no hi tens inconvenient,
al Pó tornaré resposta
després de veure 'l Cintet;
pero aixó sí, faré 'l tracte
de que 'l vull franch de masell.

II

—Vaja noys, aneu á estudi,
aneu, que 'l mestre 's fá vell.

Aixís deya als bordegassos
Quico, Rossendo y Pauet,
son pare, que si bé 'l pondo
no portava, ni molt menys,
no per aixó se distreya
d' instruir á sos baylets;
mes, aquestos, que sabian
lo gran aconeteixement
qu' aquell dia 's preparava,
com quí está del cas distret,
ronsejavan, tot fent l' orni,
no escoltantlo poch ni gens
per por que sent ells á estudi
tinguessa lloch lo gran fet;
quan, lo pare, que volia
criar sos fills com se déu,
s' afirmá en lo seu propósit
de que á classe no 's faltés,
y que 'l cor de sos nins, tendre
com flor que no secá 'l vent,
ignorés un espectacle
que sempre 'l cor endureix;
qual mida portá plorallas
que sentidas al moment
de l' atrafegada Rosa,
prompte cartas hi prengué;
y ferida en son carinyo
per los fills, sens més ni més,
dispará una carretilla
contra son marit, dihent:
que ab lo tráfeh que portava
per tení á punt los gibrells,
devantals, draps y caldera,

trinxadoras, gavinets,
pilons, embuts, sal y pebre,
taronjas agras, budells,
avisar la mocadera
y 'ls matadors, per' las tres,
un recado á casa 'l Cinto,
y tení 'l rebost ben net,
amen d' altres menudencias,
no faltava sino que ell
ab los plors de la quitxalla,
d' amohinarla acabés.

III

Los noys, qu'han perdut l'estudi,
junts ab deu ó dotze més,
esperan que 'l fet comensi
alborotant pe' 'l carré;
la Rosa, dintre de casa,
ja tot ho tenia llest,
preparat á punt de solfa
per quan toquessin las tres;
no bé anavan á tocarlas,
quan la colla aparegué
dels matadors, que portavan
lo porch ben lligat pe 'l peu.
Jo no sé si ab lo cap cotxo,
li passá pe 'l pensament
qu' era injusta sa sentència;
perque al fi ¿qué havia fet,
viure per menjá á tot' hora
sens que may tip se trobés?
Si aixó es crim, crech que molts ho-
lo cometan tant com éll. mens)

Com los matadors, tenian
altre compromís contret,
sens perdre temps, se preparan,
y á la veu de ¿comensem?
s' aferran tots al tocino,
en lo banch lo posan prest,
lo subjecten, lo degollan,
cayent la sanch al gibrell;
sense que, del porch, conmoquin
las queixas ni 'ls arguments.
Ja podia ell esclamar-se
recordant que som en temps
en que 's lliure l' individuó;
que no 's deu faltá á las lleys;
que eran inalienables
los individuals drets;
que ab aquellas gorrinadas

no s' aniria al progrés;
y tant y tant s' esboleja,
que al fi queda sense veu;
després d' havers' dat exemple
del gran argument que té
la lley de la forsa bruta
que, per molts, es la gran lley.

Del porch la filosofia,
atragué gran reguitzell
de vehins y de quitxalla
que enredoltan los del fet,
quals, cad'hu la part de feyna
que li pertoca, vá fent;
y al temps qu' entre dugas pedras
los garbons ja s' hi han encés,
al nas del porch li traspasan
un ganxo llarch, que serveix
per mes ben arrossegarlo
cap al foch; quals espetechs,
confontentse ab la cridoria
dels xicots, y 'l fum que 'l vent
remolina per las caras
dels que están allí presents;
y las flamas que s' enlairan,
y 'l rasclim que 'l nas fereix,
sembla alló que 'ls llibres cantan
dels antichs autos de fé.
Tornat al banch altra volta,
de socarrimar-lo llest,
ab pedra tosca 'l refregan
després de pelarlo bé;
mentre á la redor disputan
si farà ó no farà 'l pes
que cada hu vol que fassi;
empenyats tots en voler
veure qui d' entre ells tindria
l' ull de porch ab mes acert.
Quan es prou net, preparantlo,
lo badan ab pols cert
dalt-á-baix, y desseguida,
trossejantlo destrament,
ne fan parts entre la Rosa,
casa 'l Cinto y la Roser.
La despulla n' es portada
per' ferla neta al torrent;
la colla, la feyna llesta,
barena cuyta corrents,
y 's despedeix desseguida,
desitjant que plagui á Deu
pugan tornar per un altre
molt mes gros, á l' any vinent.

IV

Tres casas n' hi ha á la Vila
que tenen un tráfech gran:
l' una casa es á cá 'l Cinto,
l' altra casa es á cá 'l Pau,
á cá la Roser n' es l' altra,
y 'l que fan tothom ho sab.
Si ho volan veure 'l que passa,
á cá Pau podem entrar:
allí, 'l menjadó y la cuyna
forman una pessa gran:
á la redor d' una taula
guarnida tota ab la carn
del tocino, n' hi ha que trin-xan
los petits talls qu' altres fan;
la dida, que n' es entesa,
del recapte preparat
n' ompla budells, y la Rosa,
quan son plens los vá lligant;
la caldera, al foch posada,
bull que bull que bullirás;
los xicots, que son travessos,
de taula cap á la llar,
no paran de fer viatjes
per si se 'n rebenta cap;
com que l' objecte no logran
de cridar no paran may;
volan tastets, y sa mare,
que 's comensa amohinar,
los renya, mes ells contestan
y s' arma un tarrabastall
que ab lo xech, xech dels que trin-
se fá encara molt mes gran; (xan,
y entre crits, plórs y saragata
s' acaba la festa en pau,
gracias á que, dita feyna,
sempre alegrement se fá.

V

L' ensendemá, la mestressa,
está encar trafiquejant,
que sab ahont té la ma dreta

y no oblida un sol detall.
Las botifarras s' aixugan,
lo gras ja n' es á la sal,
lo sagí está fos, los ossos,
casi están tots trossejats;
la dida endressa la cuyna
que estava feta un encant;
tan bon punt la té arreglada
y están los peus escaldats,
se 'n vá al rebost á pendre ordres,
hont, la Rosa está arreglant
los presents, quals. disminueixen
lo tocino en bona part,
qué es llarga la parentela
y 's precisa conservar
las costums que té la casa
desde temps inmemorial.
Acabat de fé 'l reparto
sens cap parent oblidar,
entran los amichs, y 'ls pobres
de la familia allegats;
lo brou de las botifarras
se 'ls reparteix, ajuntant,
d' aytal modo, al goig de casa,
las personas que, en tot cas,
s' ajuntan á la familia
en las glorias y 'ls treballs,
donant aixís, á la festa,
satisfactori final.

—
La descripció d' aquest quadro,
ab tots y encar mes detalls,
es recort de ma infantesa
(xan, que jo no oblidaré may.
¡Es recort de quan mon pare
podia 'l meu front besar!

¡Adeu! temps de l' ignocència
que per mi ja n' ets passat.
Si 'ls meus nins tú n' enjoyellas,
oblidat de mi; jo... ray.

EUSEBI OLLER.

Valls Juny de 1881.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Cassa major.—La veda, y en general todas las disposiciones establecidas para la cassa menor, comprenden también á la major.

Tot cassador que fereixi un cap, te dret á ell, mentres ell sol ó ab sos gossos lo perseguesca.

Si un ó mes caps fossin alsats y no ferits per un ó mes cassadors ó sos gossos, y un altre cassador matés un ó més d' aquells durant sa carrera, lo cassador y 'ls companys que ab ell estiguessen cassant, tindrán iguals drets á la pessa ó pessas mortas que 'ls cassadors que las hajan alsat y perseguescan. Mes clar: dos cassadors alsan y persegueixen un cap, y altre cassador sol ó acompanyat d' un, dos ó més cassadors lo mata; lo matador y tots sos companys tenen dret á la meytat d' aquest cap, perteneixent l' altre meytat al cassador ó cassadors que la alsaren y perseguiren.

Rotas novas.—Si no 's rentan perfectament ab anticipació, comunican al vi lo gust de la fusta. Aixó prové de que 'l líquit disolt lo tanino y la rechina particular que contenen las dogas, qual inconvenient s' evita practicant aquestas operacions: avans de tot es necessari rentar lo barril ab 15 ó 20 litres d' aygua bullenta, en la que 's disolen 500 grams de sal gris; se tapa y 's remena la bota en tots sentits; s' hi deixa l' aygua durant un dia, y després se repassa l' atuell ab aygua freda, que també s' hi deixa altrás vint y quatre horas. Acabada aquesta operació, se tira á la bota un litre ó dos de vi calent. Si 'l barril está destinat á contenir vi negre bó, se rebejarán interiorment ab mitx litre d' ayguardent vell, cuidant de que 'l líquit impregni be la fusta.

Granja y escola.—La *Derecha*, diari de Zaragoza diu, que «D. Antoni Castell de Pons, representant de la Societat vitícola, que s' ha establert á Fraga, fá algun temps, ha sollicitat del Ajuntament de la mateixa, la concessió de las antigas vendas del Rey, ab sas terras anexas, mediant lo pago d' un cánon, al objecte d' establir una granja y escola de plantació, á la que podrán assistir los pagesos d' aquella ciutat.

L' Ajuntament de la mateixa ha nombrat una comissió de son sí, pera que d' acort ab lo sollicitant Sr. Pons, informi sobre 'l particular.

Tot quant tendeixi al millorament de nostra agricultura, ha de mereixer nostre aplauso, y per tant celebrariam que s' obviessen todas las dificultats que pugan oposarse á la realisació d' aquest projecte.»

Inútil es dir que 'ns fem nostres los comentaris del il·lustrat diari sara-gossá.

Los soldados en agricultura.—Segons hem vist en alguns periódichs, en la Habana los soldats se dedican á travalls del camp, formant collas en las que espontáneament adoptan una organisació militar, puix elegeixen entre ells un jefe ó capatás y un administrador ranxero que fa las compras y 'ls menjars; lo capitá dirigeix los travalls segons las instruccions dels propietaris ab gran exactitut, y com la alimentació comprada y feta en comú surt barata, resultan unas collas utilíssimas aixís pera 'ls propietaris que troban treballadors perfectament organisats y subordinats que executan sas ordres, com pera 'ls soldats, á qui no manca treball que 'ls procura regulars ahorros, redundant tot en bé del país.

A propòsit d' aixó no podem menos de recordar un projecte presentat

al govern no fa gayres anys per lo coronel D. Ramon de Ortega, germà del nostre distingit subscriptor D. Joseph Maria, propasant la formació de colonias agrícoles per los soldats en servey actiu, ab una organisació tant perfectament calculada que per necessitat debia produhir en pochys anys la reducció á cultiu de las inmensas extensions de terras hermas del interior d' Espanya, la obertura de camins en totas direccions, sense gasto pera l' Estat, l' augment considerable de la població rural, y per consecuencia de tot, un foment agrícola que difícilment pot alcansarse d' altre modo y en sa virtut un augment de materia contributiva que facilitaria recursos importantíssims á la Hisenda. Lo projecte fou arxivat en las oficinas y es innegable que qui acertés á remoure'l y procurés son plantejament, faria á Espanya un servey molt superior al que pogués alcan-sarli un general ab la millor de sas victorias.

ESTAT DE LAS CULLITAS.—FIRAS Y MERCATS

Fa un quant temps que de per tot arreu no se sent á queixar més que de la falta de plujas, havent arribat al estrém de no poguerse sembrar per la escassetat d' aygua, despres d' haverse perdut en moltas localitats fins las tardaneries. Aixís tenim que lo mateix al Ampurdá, que en la comarca del Vallés y Vich, com en la del Segre y aixís successivament en moltas altres, están tan lluny de rebre 'ls beneficis de l' aygua com en los últims dias del estiu. A pesar d' aixó, en alguns punts la temperatura ha baixat y baixa com si hagués plogut, pero en lloch dona senyals, ni hi han esperansas de que plogui per ara.

Alcañiz.—A pesar d' estar privats de plujas durant alguns mesos, la cullita de la oliva en la montanya es abundant. En certs terrenos ahont per son desnivell no poden filtrarse las ayguas ha menguat una mica, pero en la generalitat está ben sahonada.

Las mateixas noticias tenim de diferents pobles del Baix-Aragó, encara que en alguns no donará tan bon resultat á causa del mal estat en que quedaren moltas oliveras atacadas per las geladas dels últims anys.

Lo vi s' ha pagat bé, no obstant; en la part del terme d' Alcañiz, no es cullita de gran importancia porque no están desarrollats los vinyats en punts que 'l produhirian de millor classe.

En las hortas no ha produhit tant la olivera com l' any passat, lo blat de moro bastant; de monjetas regular cullita.

Lo que més preocupa als pagesos, allí com aquí, es la falta de plujas. Encara que aquestas nos afavorissin ara, es difícil poder fer una sembra regular; además, las tardanas en aquest país, raras vegadas son fecundas.

Cervera.—La secada que regna en aquesta comarca y tota la Segarra es tal, que impideix la sembra dels cereals en moltas bandes y en altres se tem que 's perdin completament los sembrats. Lo mateix succeheix al Urgell, ahont sols es més afalagadora la situació en los punts en que pot verificarse 'l rego per medi del Canal.

Gandesa.—Lo dia 3 del próxim Desembre, tindrà lloch en aquesta població, la important fira que anyalment s' hi celebra, la qual promet estar bastant animada.

Lleyda.—Nostres mercats de blat se presentan cada dia més fluixos. Hi ha escassetat en la demanda y poca animació en la oferta. En vista de la prolongada secada, los que tenen existencias se retrauen de ven-

dre, en la esperansa d' una próxima alsa. Los preus se mantenen fermes de 20 á 22 pessetas la quartera de 73'80 litres.

Reus.—Molta gent acudí al últim mercat celebrat en nostra ciutat, y á pesar d' estar ben provist de géneros, no 's feren gayres tranzaccions. De algun temps en aquesta banda sembla notarse certa falta d' animació en las vendas.

Tortosa.—La cullita d' olivas, no obstant de no esser tan abundant com la del any passat, promet donar mes rendiment, puix la calitat del oli que produheix es tan superior, que 's cotisa á molt mes alt preu que 'l de la passada cullita.

Vich.—En lo mercat del 19 del corrent, se feren los preus següents:

Xexa, á 17'50 pessetas la quartera —Forment, á 16.—Mestall á 11'50.—Ségol, á 10.—Ordí, á 9.—Cibada, á 7.—Espelta, á 5'50.—Blat de moro, á 12'50.—Fajol, á 11.—Fabas, á 12'50.—Llegum, á 12'50 —Fasols, á 20.—Ciurons, a 20.

Venda de taronjas.—Sobre 'l negoci de la taronja que en aquesta época del any interessa á moltíssims propietaris y negociants d' aquestas provincias, diu lo següent l' *Eco del Júcar*, revista setmanal que 's publica á Alcira, y té per lo mateix motius pera conèixer lo que está succehir.

«Diferentas vegadas. diu, nos hem ocupat de la conveniencia de donar al negoci de taronja una forma ordenada que garantisés á exportadors y productors un resultat satisfactori, pera lo qual es indispensable remetre als mercats de consum únicament las classes que segons épocas tingan major aceptació. Per desgracia no s' adopta 'l referit sistema y 'ls resultats continuan donantnos la rahó.

Tenim á la vista catálechs de vendas fetas lo dia 9 del corrent á Liverpool, referents al càrrech del vapor *Sofia*, y mentres las caixas de 420 (3.ª mida) lograren los elevats preus de 17 á 19 schelins, las de (4.ª mida) sols alcansaren 13 á 14, y las de 560 (5.ª mida) 9 á 13; per manera que las dos últimas classes indubtablement ofereixen pérdua, y si la fruyta no hagués sigut cullida dels arbres fins lo próxim ó següent mes, hauria arribat á la dimensió de las primeras y obtingut allavors tan favorable ó millor venda.

Com ja en altres ocasions hem manifestat, sabém de molts productors que s' han prestat á deixar cullir taronja de midas, però veyent que generalment no se 'ls hi cull tota la que tenen de la dimensió convinguda y tan sols escullen la de pell més fina, se resisteixen ara, uns á vendre per tal sistema, mentres que altres se veuhen obligats á fixar número determinat d' arrobas que han de cullirse, lo qual no es un modo regular de operar, porque si en la plantació ó finca hi ha major cantitat de la mida superior, s' escull la millor, y no arribant al número d' arrobas convingut, se veu obligat lo confeccionador á completarlo ab fruyta petita, que li ofereix pérdua segura.

Comprenhan uns y altres sos interessos y marxant d' acort, los beneficiarán mútuament.

La confecció continua en gran escala, y 'ls preus de 5 rals per arroba pera la procedencia de las hortas y 5 y 1/2 á a 6 la dels horts.»

REVISTA VINÍCOLA

Regna una calma que no era de preveure despres de la cullita. Gran

part d' aixó ne tenen la culpa los tenedors que se sostenen á preus massa alts. Los compradors s' abstenen per ara, aguardant que afluixin una mica las pretensions dels propietaris.

Tant las operacions d' embarch pera Ultramar con pera l' Extranjer, no poden cumplirse á causa de las exigencias dels culliters que casi impossibilitan la estracció, regnant una calma inverossimil atenent lo resultat que la actual cullita ha ofert.

Lo projecte de lley francesa sobre introducció de vins de la República, estableix que 'ls caldos extranjeros de més de quinze graus, deuen pagar lo dret del esperit excedent, partint la base de 15 graus, fins qual límit se pagarán 3 pessetas; 3'27 lo vi que arribi als 16; 3'54 lo que arribi als 17, y 3'81 als 18 graus.

Calaf.—S' han fet pocas operacions. Los vins negres de 10 á 11 graus valen de 24 á 26 pessetas. Los de Cervera de primera classe de 36 á 38. Los de la Ribera que 's venen á Tárrega valen de 43 á 44 pessetas la carga de 140 litros.

Manresa.—S' ha conseguit fer algunas compras. La primera classe de 13º s' ha venut de 29 á 30 pessetas. las segonas de 12º s' han fet de 23 á 24 pessetas los 120 litres. Tot comprat sobre 'l terreno ó com vulgarment se diu, en lo celler. Los transports fins al vagó costan de 1 á 3 pessetas per carga. A Sallent y en lo Plá de Bages, ha suferit lo vi una baixa considerable,

Tarrassa.—S' han venut últimament á Viladecaballs, 300 cargas de vi al preu de sis duros y mitj la carga, y á Sant Pere de Tarrassa, població pròxima á aquella, 150 á 31 pesstas.

Vendrell y Vilafranca.—Los preus no han variat y se sostenen á causa de la afluencia de comissionistas francesos que en aquets moments recorren lo pais, habent fet algunas compras encara que en petitas quantitats als preus de 32 á 34 pessetas los 120 litros de primera classe del Vendrell, y de 29 á 30 lo de Vilafranca.

Encara que paralisadas momentáneament las compras de vins, los propietaris del Vendrell realment están d' enhorabona, puix ademés d' haver pogut vendre á prop de set duros la carga, com ho han fet d' una part de la cullita en sa inmensa majoria, la bona calitat del caldo 'ls permet conservarlo y esperar fins un augment de preu.

Valencia.—Diuhen d' Albaida, que es complerta la paralisació que s' observa desde fa alguns dias en las compras de vins, puix las pocas y curtas transaccions que 's fan, están reduhidas al consum ordinari d' aquell pais. Ademés, que en son concepte, ara com altres tantas vegadas, las exageradas pretensions dels propietaris y la baixa que han tingut los vins á Fransa, ha fet desapareixer d' aquella comarca als comissionistas en busca de preus mes moderats, ab los quals los hi sia possible fer sos embarchs al estranjer.

Ulldecona.—Lo vi que alcansá en aquella comarca un preu bastant alsat en la época de la berema, ha suferit notable baixa, motivant la falta de fermesa en lo preu, molt retraiment, per part dels culliters, que 's resisteixen á vendre.

Vilanova y Geltrú.—Uns comissionats francesos han recorregut sos cellers oferint pagar lo vi á 35 pessetas la carga, preu á que ve cotisantse en aquella vila d' algun temps en aquesta banda.

D' una carta d' un compatriota resident á Marsella 'n trayém los següents párrafos, perque hi ha en ells un saludable avís que no deuen despreciar los comerciants de vins escarmentats. Diuhen aixís:

«Existeixen en diferents plassas de Fransa casas comissionistas de vins; contan unas ab capitals d' importancia y otras que careixen d' ells, s' enginyan enviant pomposas circulars en las quals se fan grans ofertes, ja al culliter, ja al especulador ó al comerciant pintantlos ab bonichs colors soperbos negocis. N' hi ha qu' ofereixen l' anticipo del valor d' una tercera part del valor de la mercadería, única que venen á entregar sobre coneixement al efectuar l' embarch en aquest port; otras ofereixen la pipería necessaria pera atraure als incautos y aixís resulta que hi ha hagut una porció de decepcions massa dolentas, gracias á la facilitat y credulitat ab que mos paysans accedeixen á enganyosas promesas. Los francesos necessitan nostres vins y han d' anar á buscarlos per forza y 'ls han de pagar com es degut; de consegüent no hi ha perque apressurarse ni fiar interessos á quí sols ofereix garantías ilusorias. Ja podian haver escarmentat mos paysans consagrats á aquest negoci; podrian ja haver format una lliga pera defensar sos interessos, pero si aixó no 's fa, cüy-dintse sisquera de no admetre cap oferta que per escrit se 'ls fassa pels comissionistas d' aquí, quan no contin ab seguras garantías.»

Res hem d' afegir á lo exposat ab tanta claretat, y suposém que 'ls interessats no deixarán de tenir en compte un avís de tant interés.

CALENDARI DEL PAGÉS

DESEMBRE.

CONREU DELS CAMPS.

Se sembra ordi, lli, fabas y altres llegums.—Se llaura ó fanga la terra que no sia sembrada.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.